

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum VIII. Dilecti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

perè neglexit, periculum, atque interitus rei, si culpa coloni non intervenit, Parocho incumbit, *L. qui decem 72. ff. de solutionibus.* Ceterum si postea iterum recipere velit Parochus, ac colonus dare recuset, tunc iterum in culpabili mora centebitur esse colonus; semper enim posterior mora nocet *L. illud 17. ff. de periculo, & comodo rei vendita. & tradit Gl. hic V. fructibus collectis.*

CAPITULUM VIII.

Dilecti.

PARAPHRASIS.

Monachi de Neuclan impetrarunt à Papa privilegium, ut non teneantur decimas solvere ex prædijs, quæ proprijs laboribus, ac sumptibus colerent; postea verò multa prædia sita in parochia, Abbatis & Fratrum S. Crucis, ex quibus ipsi decimas, & sustentationem percipiebant, conduxerunt ad firmam, sive sub certa annua pensione. Ea re, cum Abbas & Fratres S. Crucis se enormiter gravatos sentirent, Alexandro III. questi sunt; is responder, non fuisse suam, aut Antecessorum suorum intentionem, ut ex possessionibus conductis Monachi privilegiati decimas non solverent, ideo mandat ipsis, ut ex talibus prædijs, ex quibus antea Abbas & Fratres S. Crucis decimas accipere soliti sunt, integrè eisdem solvant, aut cum ipsis amicabiliter rem componant.

SUMMARIUM.

1. *Privilegium de non solvendis decimis ex illis, quæ proprio labore, aut sumptu quis colit, intelligi non debet de prædijs conductiis ad decimas obligatis.*
2. *Neque de prædijs emphyteuticis taliter obligatis.*

Notandum primum. Si aliquibus à Papa privilegium datum sit, ut ex præ-

dijs, quæ proprio labore, aut sumptu colunt, decimas solvere non debeant, id non intelligitur de prædijs conductiis. Ratio est, quia privilegium quatenus cedit in alterius præjudicium, strictè est interpretandum, ut docui *lib. 1. tra. 4. c. 23. n. 1. S. de acti. tem.* Item Principis privilegium non ita intelligi debet, ut per illud grave præjudicium alteri inferatur *L. 2. C. de precibus Imperatori offerendis. & tradit Innoc. in c. dilecti V. beneficijs. de donationibus. & dixi in c. 3. hoc. tit.* tale autem fuisse præjudicium, & damnum parochialis Ecclesie, si Religiosi etiam in conductiis prædijs à decimis solvendis immunes essent: hoc privilegium datum Religiosis ad prædia propria restringendum est, & non de conductiis accipiendum.

Idem quoque sentiendum de prædijs emphyteuticis, id est, quæ Religiosi privilegiati in emphyteusim accipiunt, si antea decimis fuerint obligata, propter illud privilegium, non solvendi decimas, ex proprijs laboribus (sive ex prædijs, quæ propriam manu, aut sumptu excolunt) non esse exempta, sicuti bene docet Suarez *lib. 1. de decimis, c. 19. n. 12.*

Notandum secundum. Si Religiosi propria prædia non sufficient ad sustentationem, possunt conducere aliena, ut excolant, non causâ lucri, sed ob necessitatem sustentationem. Ita *Gl. in c. ult. di. 86. & docui lib. 3. tra. 4. c. 17. n. 39.*

CAPITVLVM IX.

Suggestum.

PARAPHRASIS.

Abbas, & Fratres Dolonenles significarunt Alexandro III. quòd Abbas, & Fratres monasterij Ursinensis decimas ab ipsa contra suorum privilegiorum rationem exigere, & auferre conentur. Ad hoc rescribit Papa, & mandat Abbati, & Fratribus Dolonenisibus, ut cum Ursinensibus super decimis componant, quia